

Κάνει ἀρχὴ ὅς τὰ μάτια του τὰ γαλοζυμωμένα,
ὕστερα ὅς τὰ φρυδάκια του τὰ γαιτανοπλεγμένα
(μοιρολ.) Μάν.

Καμαροφρύδι ἀγιογράφο καὶ γαιτανοπλεγμένο
Κέρκ. Συνών. γαιτανοπεριπλεγμένο.

* γαιτανοπόδας ἐπίθ. γατανοπόδας Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ πόδι καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. - ας.

Ὁ ἔχων εἰς τὸν πόδα γραμμὴν χρώματος διαφόρου
ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦ σώματος.

γαιτανόρραχο τό, ἀμάρτ. γαιτανόρραχον Λήμν.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ ῥάχι.

Ἡ μαύρη γραμμὴ τοῦ τριχώματος ζώων, ἡ ὁποία ἀρ-
χίζει ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ καταλήγει διὰ τῆς σπονδυλικῆς
στήλης εἰς τὴν οὐράν.

γαιτανόρραχος ἐπίθ. ἀμάρτ. βατανόρραχος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ ῥάχι καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. - ος.

Ἐπὶ ζώου, ὁ ἔχων ἐπὶ τῆς ράχεως κατὰ μῆκος τῆς
σπονδυλικῆς στήλης γραμμὴν χρώματος διαφόρου ἀπὸ τὸ
χρῶμα τοῦ λοιποῦ σώματος.

γαίτανος ὁ, ΚΠασαγιάνν. Μοσχ. 95.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαιτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ος κατὰ τύπ. μεγεθ.

Γαιτάνης Β 1, ὁ ἰδ.

γαιτανὸς ἐπίθ. Εὐβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαιτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ος κατὰ τὸ καστανός, μελισσός κττ.

Ἐπὶ βοὸς ὁ ἔχων εἰς τὸ μέτωπον γραμμὰς χρωματι-
στάς: Γαιτανὸ βόιδι.

γαιτανοσυκὰ ἡ, Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ συκὰ.

Εἶδος συκῆς. Συνών. γαιτάνης Β 2.

γαιτανότρουλλος ἐπίθ. ἀμάρτ. γατανότρουλ-λος
Κύπρ. Οὐδ. γατανοτρούλ-λιν Κύπρ.

Ἐκ τῶν ὀν. γαιτανγὰς καὶ τροῦλλος. Διὰ τὸ οὐδ.
γαιτανοτρούλ-λιν ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37(1925)
167 κέξ.

Ὁ ἔχων χρῶμα λευκὸν μὲ μαύρην γραμμὴν κατὰ μῆ-
κος τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τὰ κέρατα εὐθέα πρὸς
τὰ ἄνω, ἐπὶ αἰγῶν καὶ τράγων.

γαιτανούρι τό, Λεξ. Βλαστ. 420 Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαιτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ούρι. Περί τῆς λέξεως ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ.
Ἀρχ. 6 (1923) 228.

Ὁ ἰχθύς Ιουλὶς ἡ τουρικικὴ (julis turicica) τῆς τά-
ξεως τῶν Ιουλιδῶν (julidae). Συνών. γαιτάνης Β 1.
[**]

γαιτανοῦρος ὁ, Πελοπν. (Μεσσ.) Θηλ. γαιτανούρα

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαιτανοῦρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ος.

Γαιτάνης Β 1, ὁ ἰδ.

γαιτανοφρυδάτος ἐπίθ. σύνηθ. γαιτανοφρυδα-
τους ἑνιαχ. βορ. ἰδιωμ. γαιτανοφρυδάτος Αἰγιν. κ. ἄ.
γατανοφρυδάτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ φρύδι καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. - ατος.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Ὁ ἔχων φρύδια κανονικὰ καὶ λεπτὰ ὡς τὸ γαιτάνι
ἐνθ' ἄν.: Φρ. Εἴπαμε ξανθὰ, σγουρὰ καὶ γαιτανοφρυδάτα
(ἐνν. λόγια, δηλ. πολλὰ καὶ διάφορα, πεπαισμένως) Πε-
λοπν. (Λακων.) || Ἄσμ.

Γιὰ πές μου πές μου, μπιστιτσέ, τὰ πρόβατα ποινοῦ ἔναι;
ποινοῦ ἔν' αὐτὸς ὁ μπιστικὸς ὁ γαιτανοφρυδάτος;
Αἰγιν.

Τοῦ Γιαννακῆ ἔναι ὁ βοσκὸς ὁ γατανοφρυδάτος
Ἀπύρανθ.

Παίρνει ὁ κοδὸς τὴν ὁμορφὴν, παίρνει ὁ κοδὸς τὴν ἄσπρη,
παίρνει ὁ κοδὸς τὴ γαλανὴ τὴ γατανοφρυδάτη
αὐτόθ.

Ἄσπρη στοργυλοπρόσωπη καὶ γαιτανοφρυδάτη,
τὴ δέτρα σκίζεις κάνεις δγὸ μὲ τὸ δεξὸ σου μάτι
Κρήτ.

Σκουλήκια τρώ δὲ μάτια του τὰ γαιτανοφρυδάτα
καὶ φίδια τὴ γλωσσίτσα του τὴν ἀηδογλοαλοῦσα
αὐτόθ. Συνών. γαιτανομάτης, γαιτανοφρύδης.
Πβ. γαιτανοφρυδοῦσα.

γαιτανοφρύδης ἐπίθ. πολλαχ. γαιτανοφρύδ'ς
πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γατανοφρύδης Ἰων. (Κρήν.) Κάρπ.
Μεγίστ. κ. ἄ. γατανοφρύδης Κῶς κ. ἄ. δαχτανοφρύδης
Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Σηλυβρ.) κ. ἄ. γαιτανόφρυ-
δος πολλαχ. γαιτανόφρυδος Κρήτ. γατανόφρυδος Κύπρ.
ἄτανόφρυδος Κάρπ. κ. ἄ. βατανόφρυδος Κύπρ. δα-
χτανόφρυδος Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θηλ. γαιτανοφρυδὴ
Σκυρ. γαιτανοφρυδοῦ Κρήτ. Σίφν. κ. ἄ. γατανοφρυδοῦ
Ἰων. (Κρήν.) Μεγίστ. κ. ἄ. δαχτανοφρυδοῦ Θράκ. (Σηλυβρ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ φρύδι καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. - ης. Ἡ μετακίνησις τοῦ τόνου εἰς τὸ γαιτα-
νοφρυδὴ διὰ μετρικὴν ἀνάγκην. Ἰδ. κατωτ.

Γαιτανοφρυδάτος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Κυρὰ ψηλὴ, κυρὰ λυχνή, κυρὰ γαιτανοφρύδα...
βάνεις τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι ἄστηθι
καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερὸ βάνεις ἀγγελοφρύδι

Πελοπν.

Ἀνοιξε, πόρτα τῆς ξανθῆς, πόρτα τοῦ μαυρομμάτας,
πόρτα τοῦ γαιτανοφρυδῆς τῆς ἀλυσοπλεγμένης

Κρήτ.

Ρωτοῦνε καὶ ξαναρωτοῦνε ποῦ νὰ ἔβρουν τέτοια κόρη,
τέτοια ξανθὴ, τέτοια σγουρὴ, τέτοια δαχτανοφρύδα,
πῶχει τὸ μάτι σὰν ἑλαῖά, τὸ φρύδι σὰ δαχτάνι

Σηλυβρ.

Ὅρκο τῆς κάνω τῆς ξανθῆς, ὅρκο τῆς μαυρομμάτας
κι ὅρκο τῆς γαιτανόφρυδης βραδεῖα νὰ μὴ τῆς λείψω
Ζάκ.

Μόνο μὲ πλούσια, μὲ ξανθὴ, | νὰ ἔναι τσαὶ γαιτανοφρυδὴ
Σκυρ.

γαιτανοφρύδι τό, πολλαχ. γαιτανοφρύδιν Χίος
(Πυργ.) γατανοφρύδι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) δαχτανοφρύδι
Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Σαμακόβ. Σκοπ.) κ. ἄ. γαι-
τανόφρυδο πολλαχ. γατανόφρυδο Κῶς.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαιτάνι καὶ φρύδι. Διὰ τὸν τύπ. γαι-
τανόφρυδο ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,180 κέξ.

Φρύδι κανονικὸν καὶ λεπτὸν καθὼς γαιτάνι ἐνθ' ἄν.:

Ἄσμ.

Βάνει τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι στήθι
καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερὸ βάνει γαιτανοφρύδι

Ἡπ.

Δώδεκα χρόνια δούλεψα, ὅς τὸ μάτι δὲν τὴν εἶδα,
ὅς τὸ μάτι καὶ ὅς τὸ μάγουλο καὶ ὅς τὸ γαιτανοφρύδι
Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Σώπα σώπα, κυρὰ ξαθή, τί σ' ἔχω φιλημένη
'ς τὸ στήθος καὶ 'ς τὸ μάγουλο καὶ 'ς τὸ δαχτυλοφρύδι
Σαμακόβ.

γαϊτανοφρυδοῦσα ἐπίθ. θηλ. σύννηθ. γαϊτανου-
φρυδοῦσα βόρ. ιδιῶμ. γατανοφρυδοῦσα Ἰων. (Ἐρυθρ.)
Κύπρ. Χίος κ. ἄ. γατανοβρυδοῦσα Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γαϊτάνι καὶ φρύδι καὶ τῆς παρα-
γωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ ἧς ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν
Ἀθηνᾶ 37 (1925) 180 κέξ.

Ἡ ἔχουσα φρύδια κανονικὰ καὶ λεπτὰ καθὼς γαι-
τάνι, γαϊτανοφρύδα ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Καὶ μὴ κοκκινομάγουλη καὶ γαϊτανοφρυδοῦσα
ρίχνει τὴ μπόλγα χαμηλὰ καὶ σκέπασε τὸ φρύδι
Πελοπν. (Βασαρ.)

Δὲν ἔχουν ἰδοῦν τὰ μάτια μου τέτοια μαυροματουῦσα,
τέτοια δαχτυλιδόστομη καὶ γαϊτανοφρυδοῦσα
Κέρκ.

Κόρη ξαθομαλλοῦσα μου καὶ γατανοφρυδοῦσα,
μέσα 'ς τὸν Ἄδη κείτσαι πέντε μερῶ λοχοῦσα
Ἐρυθρ.

Γιὰ σου, μηλζὰ μου κόττινη τῶα γατανοφρυδοῦσα,
τῶ' ἐσ' ὅταν ἐγεννήθηκες οὐλ-λα τὰ δέντρ' ἀθκυοῦσαν
Κύπρ. Πβ. γαϊτανοφρυδοῦσα, γαϊτανοφρύδης.

γαϊτάνωμα τό, Πελοπν. (Πάτρ.) κ. ἄ. — Λεξ. Αἰν.
Δημητρ. γαϊτάνουμα Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαϊτανώνω.

1) Διακόσμησις ἐνδύματος με γαϊτάνι ἐνθ' ἄν. 2)
Κόσμημα ἐνδύματος με γαϊτάνι ἐνθ' ἄν.: Φρ. Φρέσκα
χρόνια καὶ παλαιὰ γαϊτανώματα (ἐπὶ προσώπου ἀπροόπτως
ἐμφανιζομένου μετ' ἀπουσίαν μακροῦ χρόνου, συνών. φρ.
σάν τὰ χιόνια) Πελοπν. (Πάτρ.)

γαϊτανώνω πολλαχ. γαϊτανώνου πολλαχ. βόρ. ιδιῶμ.
γαϊτάνωνω Πόντ. (Κερασ. Σταυρ.) Μετοχ. καϊτανωμένος
Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαϊτάνι.

1) Ποικίλλω, κοσμῶ ἔνδυμα ἢ ἄλλο τι με γαϊτάνι
πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σταυρ. Τραπ.): Γαϊτανώνω
τὸ φουστάνι. Μετοχ. καϊτανωμένος ὡς ἐπιθετικὸς προσ-
διορισμὸς ἀετοῦ ἄνευ ὠρισμένης σημασίας ἐν ἤσμ.

Τρεῖσοι ἀγτοί, τρεῖσοι ἀγτοί, τρεῖσοι καϊτανωμένοι,
ἔγκαν φαεῖν, ἔγκαν ποτήν, κάθουν καὶ τρών καὶ πίν'νε
Πόντ. (Τραπ.) β) Παθ. πλαισιώνομαι Μακεδ. (Χαλκιδ.)
Σκυρ. κ. ἄ.: Ἄσμ.

Ἀφόντες ἐχτίστ' ὁ οὐρανὸς τὸ' ἐθεμελιώθη ὁ κόσμος
τὸ' ἐγαϊτανώθη ἢ θάλασσα τριγῦρο με τὴν ἄμμο,
τότε ἀγάπα ὁ νεὸς τὴ νεὰ τὸ' ἢ μάννα του δὲ θέλει
Σκυρ. 2) Μεταφ. πείθω, καταφέρω τινὰ νὰ κάμῃ τι
πρὸς τὸ συμφέρον μου Σάμ.: Κοίταξι νὰ τοὺν γαϊτανώσης.

γαϊτανωτής ὁ, (Νέα Ἑστία 11, 5)

Ἐκ τοῦ ρ. γαϊτανώνω.

Ράπτης εἰδικῶς ἀσχολούμενος εἰς τὴν διακόσμησιν
ἐνδύματος με γαϊτάνι.

γαϊτανωτός ἐπίθ. πολλαχ. γαϊτανωτός Κῶς.

Ἐκ τοῦ ρ. γαϊτανώνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ωτός.

Ὁ κεντημένος ἢ κοσμημένος με γαϊτάνι: Γαϊτανωτὸ
φουστάνι.

γαῖττα ἡ, Ζάκ. Ἡπ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ.
Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Βλαστ.

Πιθανῶς ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gavetta* = πινάκιον ξύλινον
ἐν τῷ ὁποίῳ τρώγουν οἱ ναῦται πλοίου.

1) Μονόξυλον μικρὸν Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Πλοιά-
ριον ἀλιευτικὸν ἱστιοφόρον Ζάκ. Ἡπ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κε-
φαλλ. Παξ. — Λεξ. Βλαστ.

γαῖττίτσα ἡ, Πελοπν. (Μεσο.)

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. γαῖττα διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. -ίτσα.

Μικρὰ γαῖττα, ὁ ἰδ. Συνών. γαῖττοπούλλα.

γαῖττομάννα ἡ, Ἰθάκ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γαῖττα καὶ μάννα.

Μεγάλῃ γαῖττα, ὁ ἰδ.

γαῖττοπούλλα ἡ, Κέρκ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. γαῖττα διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. -πούλλα.

Γαῖττίτσα, ὁ ἰδ.

γαλὰ ἐπιφών. Θράκ. (Μάδυτ.)

Λέξις πεποιημένη.

Λέγεται κατ' ἐπανάληψιν γαλὰ γαλὰ ὑπὸ τῶν μητέ-
ρων ὡς λέξις παιδική πρὸς τὰ τέκνα των, ὅταν θέλουν
νὰ τὰ λούσουν.

γάλα τό, κοιν. γάαλα Σέριφ. γάλαν Ἰκαρ. Κύπρ.
Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Πλάταν. Σάντ.
Τραπ. Τρίπ. Χαλδ.) Ρόδ. γάλας Ἀθῆν. (παλαιότη.) Εὔβ.
(Ἀνδρων. Αὔλωνάρ. Κονίστρ.) Ἰων. (Καρσμπ.) Κῶς Λυκ.
(Λιβύσσ.) Μέγαρ. Μεγίστ. Προπ. (Κύζ.) Σκυρ. Σύμ. Χίος
(Καρδάμ. Πυργ.) κ. ἄ. γάλα Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Μα-
λακ.) γάονα Νάξ. (Βόθρ. Σκαδ.) ἄονα Νάξ. (Βόθρ.)
ἄονα Νάξ. (Κορων. Φιλότ.) ἄαλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄα
Νάξ. γά Καπ. (Φάρας.) Τσακων. βάλα Κάρπ. Γε-
νικ. τοῦ γαλάτου καὶ γαλατιοῦ κοιν. Πληθ. γάλιτα Πόντ.
(Ὁφ.) γάλ'τα Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. οὖσ. γάλα. Τὸ γάλας κατ' ἀναλογ. τοῦ κρέας
κατὰ ΓΧατζιδ. MNE 2, 442 καὶ 462. Ὁ τύπ. καὶ μεσν.
Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 597 (ἐκδ. Wagner 161) «ἀκόμη
καὶ τὸ γάλας μου μεῖζον τοῦ ἐδικοῦ σου».

1) Τὸ ἐκ τῶν μαστῶν τῆς γυναικὸς καὶ τῶν μαστο-
φόρων ζώων ἐκκρινόμενον θρεπτικὸν λευκὸν ἢ ὑποκίτρι-
νον ὑγρὸν κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Μαλακ.
Φάρας.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Σάντ.
Τραπ. Τρίπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀσπρο σάν τὸ γάλα (ἐπὶ
πράγματος λευκοτάτου). Γάλα τοῦ κουτιοῦ (τὸ ἀποστειρω-
μένον καὶ συμπυκνωμένον) κοιν. || Φρ. Τὸ στόμα του μυ-
ρίζει ἀκόμα γάλα (ἐπὶ τοῦ μικροῦ τὴν ἡλικίαν καὶ ἀπεί-
ρου). Ἀρνί - μωσκάρι τοῦ γάλατος (τὸ θηλάζον ἔτι). Πο-
δαράκια τοῦ γαλάτου ἀρνῆσι (ποδαράκια μικροῦ ἀρνιοῦ).
Μέλι γάλα (ἐπὶ συμφυλίωσης ἢ ἄκρας συμπνοίας, οἷον:
ἔγιναν μέλι γάλα ἢ ἔγιναν ὅλα μέλι γάλα, εἶναι ὅλα μέλι
γάλα, τὰ βρῆκα ὅλα μέλι γάλα κττ.) Ἐφτυσα ἢ μαρτύρησα
τῆς μάννας μου τὸ γάλα (ἐταλαιπωρήθην πολὺ). Τοῦ πουλ-
λοῦ τὸ γάλα (ἐπὶ σπανίων καὶ πολυτίμων ἐδεσμάτων,
συνών. ἀρχ. «ὀρνίθων γάλα»). Σὰν τὴ μνῆγα μέσ' 'ς τὸ γάλα
(ἐπὶ πράγματος ἀναρμόστου) κοιν. Ἀνθρώπος τοῦ γάλα-
τος (πεπαισμένως ἐπὶ ἀνθρώπου λεπτοφυοῦς, ὃχι χειρο-
δυνάμου) πολλαχ. Χοντρὸ γάλα (τὸ περιέχον πολὺ βούτυ-
ρον, τὸ παχὺ) Πελοπν. (Μαζαίικ.) Πήζω τὸ γάλα (τυρο-
κομῶ) αὐτόθ. Ἀρνί ἀπ' τοῦ γάλα (τὸ θηλάζον ἔτι) Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.) Χυμένον γάλα (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀναξίου καὶ
εὐτελοῦς) Εὔβ. (Στρώπον.) Τὸν ἔσφιξαν τὰ γάλατα (ἐπὶ τοῦ

